Dosarul nr. 2a-81/2025 I instanță
Nr. comp. 2-22104575-05-2a-05052025 judecător Cherdivara Dumitru
judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

30 octombrie 2025
mun.Comrat

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecători Hudoba Valeri și Colev Grigori
grefier Iordanova Maria
cu participarea:
reprezentantului ÎI ,,Țurcanu Svetlana", Țurcanu Svetlana

examinând în ședință publică în ordine de apel, cererea de apel declarată de avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI ,,Țurcanu Svetlana" împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 18 decembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul SC ,,Energo Petrol-ML" S.R.L., avocatul Stănescu Valeriu împotriva ÎI ,,Țurcanu Svetlana" privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanțele cauzei:</u>***

La data de 20 iulie 2022, reprezentantul reclamantului „Energo Petrol-ML” S.R.L, avocatul Stănescu Valeriu s-a adresat în instanța de judecată cu cererea sus menționată împotriva ÎI „Țurcanu Svetlana” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată. (f.d.1-6)

În motivarea acțiunii reclamantul menționează că, la 06 august 2021, în or.Cimişlia, părţile, SC „Energo Petrol” SRL, în calitate de vânzător şi ÎI „Ţurcan Svetlana” în calitate de cumpărător au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a produselor petroliere nr. 06/08 cu termen de valabilitate până la 31.12.2021.

Potrivit p.3.3 al contractului de vânzare-cumpărare, cumpărătorul şi-a asumat obligaţiunea de a achita costul producției procurate în termen de 10 zile calendaristice din data primirii.

În aceiași zi, 06 august 2021 părţile: SC „Energo Petrol” SRL în calitate de creditor și persoana fizică Ţurcan Svetlana în calitate fidejusor, au încheiat contract de fidejusiune nr.06/08 a datoriilor debitoriale a ÎI „Ţurcan Svetlana” care reiese din contractul de vânzare - cumpărare a produselor petroliere nr.06.08.

În pct.2.2 a contractului de fidejusiune nr.06/08, fidejusorul Ţurcan Svetlana a asigurat creditorul, că deţine mijloace financiare suficiente pentru a achita garanţiile conform contractului.

Înainte de asumarea fidejusiunii, creditorul şi persoana fizică Ţurcan Svetlana au discutat efectele generale ale fidejusiunii preconizate şi riscurile concrete la care se expune fidejusorul.

Astfel, persoana fizică Ţurcan Svetlana, conştient şi-a asumat riscurile stabilite în pct.1.2 a contractului de fidejusiune, potrivit căruia:

a) Fidejusorul sa obligat să execute integral obligaţiile debitorului ÎI „Ţurcan Svetlana” rezultate din contractul de vânzare-cumpărare care includ restituirea sumei datorate, achitarea dobânzii de întârziere şi penalităţilor pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligaţiunilor contractuale.

În virtutea prevederilor art. 947, art. 948 Cod civil (redacţia din 01.03.2019) în pct.5.2 lit. a) a contractului de vânzare-cumpărare a produselor petroliere, părţile de comun acord, anticipat şi prin apreciere au evaluat cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei de achitare în termen, urmează să achite penalitate, în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi întârziere.

Cumpărătorul a procurat produse petroliere, în baza facturilor fiscale.

Conform actului de verificare reciprocă a decontărilor din 15 iulie 2022 Debitorul ÎI „Ţurcan Svetlana” la 12 iulie 2022 a achitat costul producției în sumă de 55348.20 lei.

Pentru neachitarea în termen cumpărătorul a calculat penalitate în sumă de 66980.60 lei, pentru perioada 04.01.2022 - 24.06.2022,(p.5.1 al contractului) Debitorul a încălcat cerinţele legii şi condiţiile contractului, fapt ce a adus o pagubă debitorului pe care urmează să-l repare integral.

La data de 14.03.2022, reclamantul SC „Energo Petrol ML” SRL, în scopul soluţionării extrajudiciare a litigiului, a expediat cereri prealabile (notificări): la sediul persoanei juridice, debitorul ÎI „Ţurcan Svetlana” r-nul Cantemir, s. Cania str. *****, în sensul art.67 Cod civil și la domiciliul persoanei fizice, fidejusorul Ţurcan Svetlana, r-nul Cantemir, s. Cania str. *****, în sensul art.38 Cod civil.

Conform adeverințelor oficiului poştal, pârâţii au recepţionat Notificările prealabile, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepţie.

La 28 iunie 2022 reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de 3160.44 lei fapt confirmat prin ordinul de plată nr.124 din 28.06.2022, anexat la cerere.

Conform Extrasului din Registrul de stat a persoanelor juridice nr.23162 din SRL „Energo Petrol” se află în proces de reorganizare.

Conform pct. 1 al Actului adiţional cu privire la modificările şi completările înscrise în Registrul de stat a persoanelor juridice la 31.12.2021, SRL „Energo Petrol-ML” SRL este succesorul în drepturi şi obligaţiuni a SRL „Energo-Petrol” din 27.12.2021 în rezultatul dezmembrării conform bilanțului de repartiţie.

În drept, și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art.774, 775, 776, 947 Cod civil în redacţia nouă și a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la ÎI „Țurcan Svetlana” și Țurcan Svetlana în beneficiul reclamantului SC „Energo Petrol – ML” SRL penalitate în sumă de 66980.60 lei pentru perioada 04.01.2022 – 12.07.2022; cheltuielile de judecată 3160.44 lei taxa de stat și 8000 lei pentru asistența juridică a avocatului.

La data de 12.09.2023 reprezentantul reclamantului, avocatul Valeriu Stănescu a în interesele SC „Eenrgo Petrol-ML” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului ÎI „Ţurcan Svetlana” în beneficiul SC „Energo Petrol-ML” SRL a despăgubirii în sumă de 69 454 lei, bazată pe art.936 alin.(1) Cod civil, din care: prejudiciul real în sumă de 65 256 lei - ce constituie diferența dintre costul producției la data livrării şi preţul de producţie la data achitării, cauzat prin neachitarea în termen de 7 zile

calendaristice din data primirii facturii, conform art.858, 861 alin.(2) Cod civil; dobânda de întârziere, pentru perioada 05.01.2022 - 06.07.2022 în sumă de 4 198.37 lei, conform art.942 alin.(1) Cod civil.

La fel a solicitat încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii: taxa de stat 4538.99 lei și cheltuieli de asistență juridică 10000 lei. (f.d.104-107)

2. ***Soluția instanței de fond:***

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 18 decembrie 2024, cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a încasat din contul ÎI „Țurcanu Svetlana" în beneficiul SC „Energo Petrol-ML" SRL, despăgubiri în sumă de 65256 (șase zeci și cinci mii lei două sute cinci zeci și șase) lei, 4198 (patru mii o sută nouăzeci și opt),37 lei și cheltuielile de judecată, 2209 (două mii două sute nouă),58 lei taxa de stat conform pretențiilor admise și 8000 (opt mii) lei pentru asistența juridică a avocatului. (f.d.175)

La data de 26 decembrie 2024, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana" a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 18.12.2024, în care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. (f.d.184)

Copia hotărârii motivate a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 15 aprilie 2025. (f.d.194)

La data de 05 mai 2025 în adresa Curții de Apel Sud sediul Comrat a parvenit cauza spre examinare. (f.d.199)

3. ***Solicitarea apelantului:***

La data de 19 mai 2025, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana" a declarat apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 18 decembrie 2024, pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a cererii de chemare în judecată a SC „Energo Petrol-ML" SRL ca fiind neîntemeiată sau, subsidiar: micșorarea sumei admise la nivelul real și justificat al penalităților și cheltuielilor și obligarea intimatei la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de apelantă. (f.d.207-209)

În motivarea cererii de apel a menționat că reclamantul a invocat ca prejudiciu diferența dintre prețul de achiziție și prețul de piață la data achitării, însă nu a demonstrat prin mijloace probatorii (documente contabile, rapoarte financiare, expertize) că marfa nelivrată la termen a fost revândută cu pierdere sau că a suferit un prejudiciu efectiv.

Invocă că instanța de fond a admis solicitarea reclamantei privind încasarea unei sume de 65.256 lei, considerată „prejudiciu real” reprezentând diferența de preț dintre data livrării și data achitării produselor petroliere. Această abordare este eronată și contrară legii, din următoarele motive: Prejudiciul trebuie să fie efectiv, nu ipotetic. Potrivit prevederilor Codului civil, despăgubirea este admisibilă doar dacă se dovedește o daună reală suferită (inclusiv prin acte contabile, expertize financiare ori documente justificative care atestă pierderi certe). Reclamanta nu a prezentat niciun înscris contabil sau dovadă clară că produsele nelivrate au fost revândute cu pierdere sau că nu le-a putut valorifica ulterior la un preț avantajos.

Creșterea prețului pe piața petrolieră nu poate fi imputată unilateral debitorului, întrucât reprezintă un risc comercial general, independent de conduita contractuală a părților. Reclamantul a vândut marfa la un preț agreat la momentul tranzacției și nu a demonstrat că întârzierea la plată i-ar fi împiedicat efectiv vânzarea altor cantități sau obținerea de profit.

Menționează că contractul nu prevedea actualizarea valorii creanței în funcție de fluctuația prețurilor, ceea ce face inadmisibilă transformarea creanței certe într-una artificial majorată post-factum. Reclamantul însăși a acceptat livrarea produselor fără achitare imediată, cunoscând și asumând riscul unui contract cu plată la termen. În lipsa unei clauze de ajustare automată a prețului sau a unei clauze clare privind indexarea în funcție de prețul pieței, orice evaluare ulterioară este arbitrară și ilegală.

Susține că evaluarea despăgubirilor plătite în calitate de prejudiciu real efectuează în funcție de mai multe criterii. Reclamantul creditor trebuie să dovedească posibilitatea obiectivă, reală și nu închipuită, a obținerii unor venituri, luând în considerare conjunctura dintre cerere și ofertă pe piața de mărfuri și servicii în domeniul petrolier, concurența, existența resurselor materiale și a forței de muncă necesare realizării activității sale productive, comerciale. *Lipsa vreuneia dintre condițiile enumerate ar avea ca rezultat o simplă coincidență în timp a pierderilor cu micșorarea volumului realizărilor de către creditor, dar nu cauzarea unui prejudiciu real prin vina debitorului.* Sarcina probațiunii existenței, precum și a mărimii prejudiciului real, revine reclamantului creditor, care trebuie să demonstreze că ar fi putut și ar fi trebuit să obțină anumite venituri. Astfel, apreciind circumstanțele speței prin prisma art. 936 CC RM, consideră că suma solicitată de către reclamantul creditor în mărime de 69454 lei, nu poate reprezenta suma prejudiciului real, deoarece nu poate fi calculată/evaluată fiind ceva iluzoriu,

dar necesită a prezenta un rezultat cert și dependent de activitatea de întreprinzător desfășurată anterior. Pentru a putea încasa careva sume, reclamantul urma să aducă probe care ar dovedi, ca consecință a activității sale, a găsit clienți și cu aceștia au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare a produselor petroliere, iar datorită neexecutării de către pârât a plății la termenul indicat în contract i-a creat un prejudiciu real. Asemenea probe nu au fost prezentate și sunt doar argumente declarative. Modul de evaluare a prejudiciului real este destul de rigidă. Astfel, există o serie de criterii, care trebuie să fie întrunite cumulativ, pentru ca un prejudiciu să fie calificat ca prejudiciu real și, prin urmare, să fie reparabil. La fel, este obligatoriu ca venitul să prezinte nu doar un grad suficient de certitudine, ci să fie deja actual, efectiv realizat.

Menționează și faptul că partea reclamantă SC „Energo Petrol" SRL, cu toate că cunoștea cu certitudine condițiile contractuale și faptul că pârâtul II Țurcan Svetlana, nu își onorează obligațiunile contractuale, încă din momentul expirării celor 10 zile de la momentul eliberării produselor petroliere, nu și-a manifestat interesul în recuperare a datoriilor, înaintând acțiunea după mai mult de jumătate de an, adică după 180 zile din momentul apariției obligaţiunilor pecuniare, ceea ce denotă intenția de îmbogățire fără justă cauză, folosindu-se de prevederile legale privind sancțiunea debitorului în întârziere prin penalitate care nu poate depăși perioada de calculare de 180 zile. Luând în considerație că acțiunea privind încasarea despăgubirilor și a prejudiciului a fost înaintată, ulterior stingerilor datoriilor contractuale.

Mai menționează că penalitățile și dobânda nu sunt justificate în cuantumul stabilit. În perioada 24.02.2022 - 04.04.2022 a fost instituită stare de urgență la nivel național, fiind afectată semnificativ activitatea economică. Conform prevederilor din Cod civil, pârâta nu poate fi ținută răspunzătoare pentru întârziere în condiții de forță majoră. Chiar dacă s-ar admite o întârziere în executarea plății, penalitatea de 0,5%/zi pentru fiecare zi de întârziere invocată de reclamantă este excesivă și neconformă cu prevederile din Cod civil: Conform art. 942 alin. (1) Cod civil, în lipsa unei convenții contrare, debitorul este obligat la plata unei dobânzi legale, și nu a unei penalități arbitrare.

Penalitatea de 0,5%/zi, cumulată pentru mai multe luni, depășește în mod vădit orice noțiune de echitate sau proporționalitate contractuală, ajungând la o sumă (66980 lei în versiunea inițială) mai mare decât datoria însăși (55348,20 lei) - ceea ce contravine principiului reparării și nu al îmbogățirii nejustificate.

În plus, în perioada 24.02.2022 - 04.04.2022, în Republica Moldova a fost instituită stare de urgență națională (HG nr. 1 din 24.02.2022), ceea ce a afectat semnificativ economia și activitatea întreprinderilor. Art. 953 Cod civil prevede expres că debitorul nu răspunde pentru întârziere dacă aceasta se datorează unei împrejurări de forță majoră sau stare excepțională.

Calculul alternativ al penalității, realizat de partea pârâtă, arată că penalitatea legală pentru perioada respectivă (04.01.2022 - 24.06.2022) ar fi fost de 2.180,88 lei, sumă rezonabilă, care ar putea fi admisă doar dacă instanța consideră că s-au întrunit toate condițiile prevăzute de art. 874, 942 și 953 Cod civil.

De asemenea, indică că încheierea contractului de fidejusiune cu cet. Țurcan Svetlana nu a fost dovedită prin semnătură, iar instanța a încetat procesul în privința persoanei fizice, fapt ce sugerează neclaritate contractuală și ar fi trebuit să influențeze asupra caracterului cert al creanței față de ÎI „Țurcan Svetlana".

Susţine că instanța a acceptat ipoteza teoretică a pierderii prin majorarea prețului la produse petroliere fără a proba vânzarea ulterioară a acestora, nefiind demonstrat un prejudiciu real conform cerințelor legii.

Referitor la cheltuielile judiciare invocate de partea reclamantă în cererea de chemare în judecată, conducându-se de norma legală a prevederilor art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, și luând în considerație netemeinicia acțiunii, solicită respingerea cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în cuantumul solicitat. Astfel, solicită ca, în baza probelor prezentate de părți, să fie stabilită existența legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciul pretins, gradul de probabilitate a survenirii și întinderea acestui prejudiciu, în vederea respingerii cererii de concretizare a cerințelor ca fiind una neîntemeiată.

4. ***<u>Termenul de declarare a apelului:</u>***

În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Astfel, Completul constată că, potrivit materialelor cauzei, la data de 18 decembrie 2024, Judecătoria Cimișlia, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d.175), dispozitivul hotărârii fiind expediat participanților la proces la data de 23 decembrie 2024, (f.d.176), astfel, instanţa de apel conchide că apelul declarat la data de 26 decembrie 2024, de către avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcan Svetlana", ca fiind depus în termenul legal. (f.d.184)

5. ***<u>Poziția părților în instanța de apel:</u>***

În şedinţa de judecată a instanței de apel, reprezentantul ÎI „Țurcan Svetlana" fidejusorul Țurcan Svetlana a susținut pe deplin apelul înaintat pe motivele de fapt și de drept invocate în apel, solicitând admiterea acestuia integral.

În şedinţa de judecată a instanței de apel, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana" și reprezentantul SC „Energo Petrol-ML", avocatul Stănescu Valeriu, fiind citați despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat și nu au solicitat examinarea cauzei în absența sa.

Reieșind din prevederile art.379 alin.(2) din Codul de procedură civilă, care prevede că, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Completul de judecată a decis examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.

6. <u>Aprecierea instanței:</u>

Audiind părțile prezente în proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar, Completul de judecată concluzionează că apelul declarat de către avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana" este întemeiat, urmând a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii instanței de fond din 18 decembrie 2024 și emiterea unei noi hotărâri în partea admiterii pretenției reclamantului referitor la încasarea despăgubirii.

Potrivit prevederilor art.385 lit.c) din Codul de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

În conformitate cu prevederile art.25 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată*.

Potrivit prevederilor art.117 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a*

cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Conform art.118 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate*.

Conform prevederilor art.130 alin.(1) din Codul de procedură civilă*, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

În temeiul art.240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art.373 alin.(1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

Astfel, Completul de judecată reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Din materialele cauzei se atestă faptul că, la data de 20 iulie 2022, reprezentantul reclamantului „Energo Petrol-ML” S.R.L, avocatul Stănescu

Valeriu s-a adresat în instanța de judecată cu cererea sus menționată împotriva ÎI „Țurcanu Svetlana” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată. (f.d.1-6)

La data de 12.09.2023 reprezentantul reclamantului, avocatul Valeriu Stănescu a în interesele SC „Eenrgo Petrol-ML” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului ÎI „Ţurcan Svetlana” în beneficiul SC „Energo Petrol-ML” SRL a despăgubirii în sumă de 69 454 lei, bazată pe art.936 alin.(1) Cod civil, din care: prejudiciul real în sumă de 65 256 lei - ce constituie diferența dintre costul producției la data livrării şi preţul de producţie la data achitării, cauzat prin neachitarea în termen de 7 zile calendaristice din data primirii facturii, conform art.858, 861 alin.(2) Cod civil; dobânda de întârziere, pentru perioada 05.01.2022 - 06.07.2022 în sumă de 4 198.37 lei, conform art.942 alin.(1) Cod civil.

La fel a solicitat încasarea cheltuielilor de judecare a pricinii: taxa de stat 4538.99 lei și cheltuieli de asistență juridică 10000 lei. (f.d.104-107)

Conform materialelor cauzei, la data de 06.08.2021, între „Energo Petrol” S.R.L în calitate de vânzător și ÎI „Țurcan Svetlana” în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.06/08 cu privire la vânzarea produselor petroliere (f.d.7-verso).

Conform pct.2 și 3 al contractului de vânzare-cumpărare „Energo Petrol” S.R.L s-a obligat să livreze produse petroliere în cantitatea și asortimentul de care dispune la prețul existent la momentul vânzării, iar ÎI „Țurcan Svetlana” s-a obligat să achite costul produselor petroliere procurate prin transfer bancar în termen de 10 zile calendaristice, începând cu ziua primirii produselor.

Reclamantul a furnizat pârâtului produse petroliere potrivit facturilor fiscale, după cum urmează: nr.IM3004020 din 31.08.2021 au fost livrate produse petroliere în sumă de 23925 lei la data de 31.08.2021 (f.d.9); în baza facturii nr.IM3004508 din 27.10.2021 au fost livrate produse petroliere în sumă de 53400 lei la data de 27.10.2021 (f.d.10).

Potrivit actului de verificare a datoriilor între „Energo Petrol” S.R.L și ÎI „Țurcan Svetlana”, din data de 11.07.2022, datoria pârâtului față de reclamantul constituia 55348.20 lei.

În vederea executării obligațiilor contractuale și în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, reclamantul a adresat pârâtului ÎI „Țurcan Svetlana”, cerere prealabilă (f.d.13-14, 15-16) comunicându-i despre faptul necesității achitării

datoriei, care au fost recepționate la 12.07.2022 (f.d.17), însă, reclamantul invocă că cererile prealabile au fost lăsate fără soluționare de către pârât până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată în instanță, creanța nu a fost stinsă integral.

Conform cererii de concretizare a pretențiilor, ,,Energo Petrol-ML" S.R.L solicită încasarea din contul pârâtei ÎI ,,Țurcan Svetlana" prejudiciul cauzat prin neachitarea în termen a produselor procurate care reprezintă diferența dintre prețul mărfii livrate și prețul acesteia la data achitării în sumă de 65256 lei și dobânda de întârziere în sumă de 4198,37 lei precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia sediul central din 18 decembrie 2024, cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a încasat din contul ÎI ,,Țurcanu Svetlana" în beneficiul SC ,,Energo Petrol-ML" SRL, despăgubiri în sumă de 65 256 (șase zeci și cinci mii lei două sute cinci zeci și șase) lei, 4198 (patru mii o sută nouăzeci și opt), 37 lei și cheltuielile de judecată, 2209 (două mii două sute nouă), 58 lei taxa de stat conform pretențiilor admise și 8000 (opt mii) lei pentru asistența juridică a avocatului. (f.d.175)

La data de 26 decembrie 2024, avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI ,,Țurcanu Svetlana" a declarat cerere de apel împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul central din 18.12.2024, în care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă. (f.d.184)

La caz, Completul de judecată concluzionează că, instanța de fond nu a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii nu au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate nu a dat apreciere completă şi sub toate aspectele, iar hotărârea dată este neîntemeiată, adoptată cu nerespectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, fiind în contradicție cu circumstanţele pricinii, motiv din care a fost emisă o hotărâre pasibilă casării parțiale și anume în partea prin care se dispune încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte.

Or, Completul reține că instanța de fond just a ajuns la concluzia cu privire

necesitatea încasării 4 198, 37 lei cu titlu de dobândă de întârziere, avînd în vederea probele prezentate de reclamantul, dar și faptul că cerința reclamantului respectivă a fost recunoscută de reprezentantul părîtului în cadrul ședinței de judecată. (f.d.170)

Primordial, instanța de apel ține să indice că potrivit prevederilor art.9 alin.(1)-(2) din Codul civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sânt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice*.

Conform prevederilor art.10 alin.(1) din Codul civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară*.

Potrivit art.11 alin.(1)-(2) din Codul civil, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament*.

În conformitate cu prevederile art.774 alin.(1) din Codul civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face*.

Conform art.775 alin.(1) din Codul civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei*.

Potrivit art.776 din Codul civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

Potrivit prevederilor art.858 alin.(1)-(2) din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

În conformitate cu prevederile art.942 alin.(1) din Codul civil, *în cazul în care*

o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

Iar conform art.1108 alin.(1) din Codul civil, *prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit*.

La caz, Completul de judecată evidențiază că sarcina probei (*onus probandi*), în cazul dat regula generală este că partea care face o afirmație (de exemplu, că a suferit un prejudiciu) trebuie să o și dovedească. Reclamantul este obligat de a prezenta dovezi concrete, pertinente și concludente care să ateste existența și valoarea prejudiciului real suferit.

Sistemul juridic face o distincție clară între un prejudiciu *presupus* sau *potențial* și unul *real* și *cert*. Doar prejudiciul real, cel care a avut loc efectiv și poate fi cuantificat, poate face obiectul unei reparații sau despăgubiri. Fără probe, prejudiciul rămâne la stadiul de simplă presupunere.

E de menționat că instanța judecă pe baza probelor administrate în dosar, nu pe baza afirmațiilor nesubstanțiale. Dacă nu au fost prezentate probe care să confirme prejudiciul, instanța nu poate, în mod legal, să-l considere existent și, implicit, să acorde despăgubiri.

Subsecvent, o hotărâre judecătorească nu poate fi emisă în defavoarea unei părți fără ca acuzațiile sau pretențiile să fie dovedite. Lipsa probelor cu privire la prejudiciu oferă pârâtului argumentul solid că pretențiile sunt nefondate, respectându-se astfel dreptul său la o apărare eficientă și un proces echitabil.

Deci, o decizie bazată pe lipsa dovezilor contribuie la securitatea juridică, asigurând că nici o persoană nu este obligată să plătească despăgubiri în absența unei culpe dovedite și a unui prejudiciu cert, demonstrat prin mijloace legale de probă.

Astfel, analizând materialele cauzei, Completul de judecată constată că reclamantul nu a prezentat niciun înscris contabil sau dovadă clară că produsele nelivrate la termen ar fi fost revândute cu pierdere sau că nu le-a putut valorifica ulterior la un preț mai avantajos.

Or, creșterea prețului pe piața petrolieră nu poate fi imputată unilateral debitorului, întrucât reprezintă un risc comercial general, independent de conduita

contractuală a părților. Reclamantul a vândut marfa la un preț agreat la momentul tranzacției și nu a demonstrat că întârzierea la plată i-ar fi împiedicat efectiv vânzarea altor cantități sau obținerea de profit.

Totodată, din contractul încheiat de către părți, Completul nu observă că acesta să prevadă actualizarea valorii creanței în funcție de fluctuația prețurilor, ceea ce face inadmisibilă transformarea creanței certe într-una artificial majorată post-factum. Reclamantul însăși a acceptat livrarea produselor fără achitare imediată, cunoscând și asumând riscul unui contract cu plată la termen.

Deci, în lipsa unei clauze de ajustare automată a prețului sau a unei clauze clare privind indexarea în funcție de prețul pieței, orice evaluare ulterioară este arbitrară și neadmisibilă.

Corespunzător, reieșind din înscrisurile anexate la materialele cauzei, SC „Energo Petrol-ML" SRL nu este îndreptățit de a solicita despăgubirea în sumă de 65 256 lei, în cazul în care la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe într-u dovedirea pretenției respective, deci Completul o atestă ca fiind contrară normelor de drept evocate, abuzivă și pe cale de consecință, necesită a fi respinsă ca neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art.94 alin.(1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. Prevederile alin.(1) şi (2) se aplică şi la repartizarea între părţi a cheltuielilor de judecată în instanţă de apel, în instanţă de recurs şi în cadrul revizuirii. Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărârea atacată sau pronunţă o nouă hotărâre, instanţa ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată*.

Ținând cont de faptul că Completul de judecată a constatat netemeinicia acțiunii înaintate de către SC „Energo Petrol-ML" S.R.L. în ce privește încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, acesteia urmează a-i fi compensate cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată doar în sumă de 270 lei (două sute șaptezeci) lei.

Respectiv, reieșind din prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei, conform cărora *pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice*, Completul notează că de către apelant urmează a fi achitată taxa de stat în beneficiul intimatului în cuantum de 270 lei conform pretențiilor admise.

Din considerentele menţionate și având în vedere faptul, că concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele pricinii, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana” și de a casa parțial hotărârea primei instanţe în partea prin care se dispune încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care va respinge cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul SC „Energo Petrol-ML” S.R.L., avocatul Stănescu Valeriu împotriva ÎI „Țurcanu Svetlana” cu privire la încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, ca fiind neîntemeiată.

În rest hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută.

În lumina celor expuse, conform prevederilor art.385 lit.c), 389, 390, 394, 434 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată,

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de avocatul Inga Mifsud Wismayer în interesele ÎI „Țurcanu Svetlana”.

Se casează parțial hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 18 decembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul SC „Energo Petrol-ML” S.R.L., avocatul Stănescu Valeriu împotriva ÎI „Țurcanu Svetlana” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, în partea prin care se dispune încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul SC „Energo Petrol-ML” S.R.L., avocatul Stănescu Valeriu împotriva ÎI „Țurcanu Svetlana” cu privire la încasarea despăgubirii în sumă de 65 256 (șaizeci și cinci mii două sute cincizeci și șase) lei, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează din contul ÎI „Țurcanu Svetlana” în beneficiul SC „Energo Petrol-ML” S.R.L. cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei, reprezentând taxa de stat conform pretențiilor admise, precum și 229 (două sute douăzeci și nouă) lei, reprezentând cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

În rest, hotărârea instanței se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele completului, judecător:	Judecător:	Judecător:
Mironov Andrei	Hudoba Valeri	Colev Grigori